

Flower Mainport Aalsmeer



*Bloemen voor de wereld,
brood voor Nederland*


flower
Mainport
AALSMEER



Inhoud

1	Kernboodschap	3
2	Flower Mainport Aalsmeer in drie opzichten	4
3	Trends in cluster sneller vertaald	5
4	Schaalvergroting en schaalverkleining	6
5	Inspelen op trends: ruimte en bereikbaarheid	7
6	Flower Mainport Aalsmeer uitgelegd	8/9/10
7	Het ontstaan van Flower Mainport Aalsmeer	11
8	Netwerk greenports versterkt Nederlandse positie	12
9	Groei en bereikbaarheid	13
10	Groei en ruimtebehoefte	14
11	Kennis en innovatie op hoger niveau	15
12	Leden platform en ondernemersnetwerk	16

Colofon

Basis: 'Actualisatie visie en ruimtebehoefte Flower Mainport Aalsmeer', Arcadis

Concept: Communicatie Adviesbureau Hermen de Graaf

Illustraties: Bloemenveiling Aalsmeer, CBA Research, Projectbureau N201+,

International Horti Fair, Stivas De Meerlanden-Amstelland,

Vakblad voor de Bloemisterij, Wilfried Overwater

Redactie: Michiel Cappendijk, Henk de Groot

Vormgeving: Mathijsen Reclame en Vormgeving

Aalsmeer, juni 2006, tweede druk



1 Kernboodschap

Een van de vijf door het kabinet benoemde greenports is Flower Mainport Aalsmeer. Eerder is Flower Mainport Aalsmeer omschreven als een unieke economische en maatschappelijke cluster. Een cluster zelfs van wereldformaat, die een cruciale rol vervult als leverancier van bloemen en planten. Wereldwijd blijft de vraag naar bloemen en planten groeien. Flower Mainport Aalsmeer kan zijn essentiële functie blijven vervullen, maar niet zonder meer.

Om het groeiperspectief te realiseren, zijn nodig:

- bijna 800 netto hectare voor vestiging van sierteeltbedrijven;
- een betere infrastructuur en bereikbaarheid;
- ontwikkeling van kennis en innovatie... en vooral de toepassing hiervan.

Gezamenlijk werken overheid en bedrijfsleven aan de realisatie van deze uitdagingen. Zodat Flower Mainport Aalsmeer haar positie als wereldmarktleider kan versterken en de exportwaarde van bloemen en planten bijna kan verdubbelen tot € 9 miljard in 2025.



2 Flower Mainport Aalsmeer in drie opzichten

Flower Mainport Aalsmeer heeft meerdere betekenissen.

Als greenport

Als greenport is het sierteeltcomplex 'Aalsmeer en omstreken' opgenomen in de Nota Ruimte van de overheid. Een greenport is de aanduiding voor een tuinbouwcentrum, waarin handels- en productiebedrijven en dienstverleners een assortiment samenbinden tot een compleet pakket producten. Het sierteeltcomplex Aalsmeer biedt direct en indirect werkgelegenheid aan 45.000 arbeidsplaatsen. Als een van de handelscentra binnen het Nederlandse tuinbouwcomplex, draagt Flower Mainport Aalsmeer fors bij aan het jaarlijkse overschot op de nationale betalingsbalans.

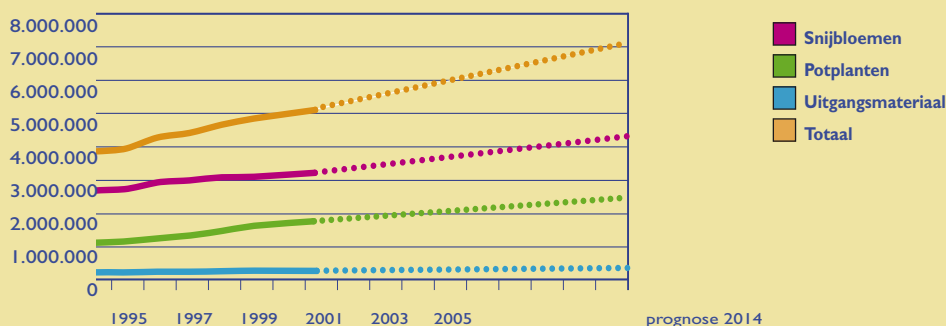
Als lobby- en communicatieplatform

Flower Mainport Aalsmeer is ook de naam van het platform, dat opkomt voor de belangen van de sierteeltcluster. Het bedrijfsleven werkt erin samen, op deelgebieden ook met overheden.

Als internationaal begrip

Nationaal, en zeker in de internationale sierteeltwereld, is 'Aalsmeer' een begrip. Zo'n 60% van de Nederlandse bloemen- en plantenexport, die in 2005 de recordgrens van € 5 miljard overschreed, wordt in Aalsmeer gerealiseerd. En ruim 60% van de wereldwijde export in snijbloemen en 40% van de internationale handel in planten loopt via Nederland. Voor de export is, naast de Nederlandse productie, de import essentieel. Nederland importeert op jaarbasis voor zo'n € 1 miljard aan snijbloemen en planten, afkomstig uit vijftig landen, om dit vervolgens te verhandelen.

Grafiek: Nederlandse exportwaarde van snijbloemen, potplanten en uitgangsmateriaal x 1.000 euro



3 Trends in cluster sneller vertaald

Trends in de markt zijn in een cluster, met de veelheid aan gespecialiseerde bedrijven, beter te vertalen dan in een niet-cluster. Want afnemers kunnen de verandering zelf organiseren door de juiste combinatie van bedrijven te kiezen.



Groei van de markt

In de afgelopen decennia vertoonde de Nederlandse bloemen- en plantenexport een gestage en onafgebroken groei, tot het record van € 5 miljard in 2005. De deskundigen van Bloemenbureau Holland verwachten tot 2014 een toename met 40% tot ruim € 7 miljard. De afzet is hoofdzakelijk gericht op de EU-landen. De productie- en handelscapaciteit van Flower Mainport Aalsmeer moet worden vergroot om te kunnen profiteren van deze vraag.

Internationalisering

De internationale productie van snijbloemen voor afzet in Europa stijgt ook, met name in Oost-Afrika. De concurrentie neemt derhalve toe. Dit leidt in Nederland tot schaalvergroting en specialisatie, waardoor bedrijven nog beter kunnen innoveren. Vernieuwing, waarmee de Nederlandse sierteelt een hoogstaande reputatie heeft opgebouwd, is een voorwaarde om kosten te kunnen drukken.

Energiebenutting

De sector staat aan de vooravond van een omvangrijke omslag naar duurzaamheid, met 'de kas als energiebron' als een van de meest inspirerende voorbeelden. Nieuwe technologieën en clustervorming, voor gezamenlijke opwekking van energie en opslag van warmte en water, zijn essentieel. Deze ontwikkeling stelt hogere eisen aan het opleidingsniveau. Een mogelijke uitstroom van laagwaardige arbeid door automatisering zal worden gecompenseerd door meer werkgelegenheid van hoger niveau.

Landschappelijke inpassing

De breed gedragen wens tot landschappelijke inpassing van nieuwe en bestaande activiteiten wordt door ondernemers steeds vaker opgepakt. Ook bij tuinbouwondernemers heeft dit geleid tot een verandering van mentaliteit. Duurzaamheid en maatschappelijk verantwoord is inmiddels een ingeburgerde leidraad, rekening houdend met groen, water en wonen.

4 Schaalvergroting en schaalverkleining

De behoeftes van afnemers veranderen, in een steeds sneller tempo. Vaker, vlugger, verser en vernieuwd zijn de trends, in combinatie met hogere kwaliteitseisen. De veilingfunctie versterkt hierbij de logistieke draaischijf tussen productie en handel. De handel reageert snel op veranderingen in de markt en de voorraadfunctie verschuift naar de primaire ondernemer, die verder specialiseert.

Veiling versterkt draaischijf

De veilingfunctie combineert een efficiënte collectie vanuit productiegebieden, kwaliteitscontrole, prijsvorming en fijnmazige distributie naar de groothandel. Voor de snel veranderende markt worden nieuwe diensten ontwikkeld op het gebied van logistiek, informatie en commercie. Door productinnovaties wordt het actuele assortiment van ruim 14.000 verschillende bloemen en planten jaarlijks met zo'n duizend noviteiten verrijkt.

Dankzij e-commerce kopen steeds meer groothandelaren vanuit hun eigen kantoor producten in. De verzamel functie van de bloemenveiling blijft overeind: zo'n 80% van de bloemen wordt via gemengde boeketten verkocht. En de groei van de afzet via grootwinkelbedrijven vergt een versterking van deze collectiefunctie.

Handel versnelt afzet

Met name in de afzetgebieden met een hoog verbruik (Nederland, Duitsland) en veel verkoop via het grootwinkelbedrijf (Engeland, Zwitserland) is de omslag van aanbods- markt naar vraagmarkt definitief. Met creatieve concepten speelt de exporterende groothandel hierop in. De groeiemarkten liggen vooral in Oost- en Zuid-Europa. Circa 95% van de bloemen en planten wordt in Europa, dat als thuismarkt wordt gezien, afgezet. Dankzij het nu al hoge marktaandeel en de opgebouwde positie kan de Nederlandse groothandel de groeipotentie benutten. Door schaalvergroting bij de groothandel kunnen kosten worden gereduceerd, grotere inkooppartijen beter worden bediend en krijgt professionalisering een impuls.

Deze ontwikkelingen stellen hogere eisen aan de logistiek. Optimale bereikbaarheid is voor versproducten een absolute voorwaarde.

*Vaker, vlugger, verser, vernieuwend en veeleisend:
de voorraadfunctie verschuift... naar de primaire ondernemer.*

5 Inspelen op trends: ruimte en bereikbaarheid



Om de groeipotentie van Flower Mainport Aalsmeer waar te maken en te profiteren van de economische vliegwiel functie is vestigingsruimte nodig, in combinatie met verbetering van de bereikbaarheid en infrastructuur.

In opdracht van de provincie Noord-Holland en Flower Mainport Aalsmeer heeft Arcadis in 2005 onderzoek verricht. Daarbij zijn onder meer verschillende toekomstscenario's van het CPB (Centraal Plan Bureau) gebruikt.

Per scenario blijkt de uitkomst niet veel uiteen te lopen. Volgens het zogenaamde middenscenario is voor het gebied dat tot Flower Mainport Aalsmeer wordt gerekend in totaal bijna 350 hectare extra vestigingsruimte nodig.

Hierbij is geen rekening gehouden met transformatie van het huidige glasareaal. Voor productie elders in Nederland, die via Flower Mainport Aalsmeer wordt verhandeld, is nog eens 450 hectare nodig. Deze behoefte van in totaal 800 hectare netto sluit aan bij de landelijke claim voor vestigingsruimte voor glastuinbouw van 2.000 tot 3.000 hectare. Invulling van de benodigde arealen heeft ook gevolgen voor de infrastructuur, want het aantal verkeersbewegingen zal toenemen.

De nieuwe onderzoeksmethoden en -modellen en de toepassing van toekomstscenario's hebben de bestaande inzichten verscherpt. Bovendien is het gebruik van het 'schillen-model' voor Flower Mainport Aalsmeer onderschreven. De kern van bedrijvigheid, waarin de handel en veiling zijn geconcentreerd, wordt in dit model omgeven door schillen, waarin overeenkomstige activiteiten worden uitgevoerd.



6 Flower Mainport Aalsmeer uitg

De kern

De kern van Flower Mainport Aalsmeer bestaat uit honderden groothandelsbedrijven én de Bloemenveiling Aalsmeer, allemaal bereikbaar via intern transport. Het veilinggebouw telt anno 2004 meer dan 1.000.000 m² werkoppervlak (zo groot als 200 voetbalvelden). In Bloemenveiling Aalsmeer worden dagelijks ruim 19 miljoen bloemen uit de hele wereld verhandeld en ruim 2 miljoen planten. De bloemen en planten worden via het veilingstelsel verkocht en vervolgens aan de groothandel geleverd volgens het break-bulk principe: gespecialiseerde kwekers voeren grote partijen aan, die via duizenden transacties per dag door handelaren worden gekocht. De handel stelt hiermee klantgerichte partijen samen en zorgt voor fijnmazige distributie. Cash & carry's, het Expeditie Centrum Aalsmeer en dienstverleners leveren de toegevoegde waarde en service, die steeds belangrijker wordt. Want consumenten stellen steeds hogere eisen aan de kwaliteit, het assortiment, de productiemethoden en de versheid van bloemen en planten.

De 1e schil Toeleveranciers en dienstverleners

In Flower Mainport Aalsmeer vervullen toeleveranciers en dienstverleners, gevestigd in de eerste schil, een onmisbare rol. Cash & carry's leveren alles wat een bloemenwinkel kan gebruiken. Specialisten maken gemengde boeketten en plantenschalen. Serviceverleners voor kantoorbeplantingen en ververijen van bloemen leveren toegevoegde waarde. Er zijn leveranciers van hulpstukken voor alle partijen in het netwerk. Importeurs verwerken groene bladproducten en snijbloemen, die per zeecontainer en per luchtvracht worden aangevoerd. Er is zelfs een particuliere veiling voor bloemen uit Kenia. Bedrijventerreinen worden gebruikt door dienstverleners voor de bloemen- en plantenbranche: verpakkingsbedrijven, garages, verhuur van logistieke bedrijfsmiddelen, drukkerijen, specialisten op het gebied van automatisering, communicatie en mechanisering, accountants en brancheorganisaties. Met gespecialiseerde expediteurs en logistieke dienstverleners, banken en financiële diensten, beroepsvervoerders, uitzendbureaus, adviesbureaus en inspectiediensten bundelen zij het breed geschakeerde servicenetwerk in Flower Mainport Aalsmeer.

Het schillenmodel geeft een beeld van het totale netwerk van

elegd

De 2e schil **Jonge planten en** **sierteeltkennis**

Typerende bedrijven voor de tweede schil van Flower Mainport Aalsmeer zijn veredelaars. Zij kruisen bloemen of planten om verbeterde en sterkere soorten te kunnen telen en nieuwe kleuren en vormen. Deze bedrijfstak levert veel toegevoegde waarde en bepaalt in hoge mate de aantrekkingskracht van Flower Mainport Aalsmeer. Bijna zonder uitzondering opereren deze kwekerijen, maar ook aanverwante dienstverleners, onderzoeksinstituten en laboratoria internationaal. Hun afzet (productiewaarde meer dan € 500 miljoen) is voor ruim de helft afhankelijk van het snelle luchttransport via Schiphol. Nauw verwant hieraan zijn de veredeling en de vermeerdering; de productie van jonge planten en stekken in zeer grote aantallen. De vermeerdering verschuift evenwel naar Afrika, Centraal- en Zuid-Amerika en Azië, waarbij de regio in Nederland blijft. Kenmerken van de bedrijvigheid zijn de hoogwaardige arbeid en toepassing van kennis, de uitgebreide faciliteiten voor onderzoek en de hoge bezettingsgraad. De bedrijven zijn van fundamenteel belang voor de vernieuwing van het assortiment en teelt technieken. Ze vormen de bakermat van nieuwe bloemen, planten en productietechnologie.

3

De 3e schil **Dynamische dagvoorraad** **bloemen en planten**

Binnen ongeveer één uur rijden van de kern van Flower Mainport Aalsmeer zijn de kwekers van bloemen en planten gevestigd, die de derde schil vormen. Met elkaar vormen de kern en de drie schillen, met aantakkingen tot in Noord-Holland Noord (Wieringermeer en Grootslag), Flevoland en Zuid-Holland (het Westland), de dynamische dagvoorraad. Daghandel wordt steeds belangrijker. Dit komt omdat de groothandel zo laag mogelijke voorraden wil, vanwege kwaliteitsbehoud en versheid, en om kosten te besparen. Dit leidt tot méér leveringen in kleinere aantallen en het verleggen van het voorraadrisico. Elektronisch zaken doen, via internet of andere systemen, leidt ook tot meer transacties, in kleinere hoeveelheden. De rijtijden naar en van de kern van Flower Mainport Aalsmeer nemen jaarlijks toe en de interne bereikbaarheid neemt af. Dit stelt hoge eisen aan leveranciers en vervoerders. De omlegging van de N201 is een deeloplossing en derhalve niet optimaal. Snelle aansluitingen op het hoofdwegenet, met name A2 en A9, zijn in de huidige plannen nog niet voorzien.

4

an bedrijvigheid, dat een eigen dynamiek kent waardoor het netwerk F



De 4e schil **Productieregio's** **in heel Nederland**

Flower Mainport Aalsmeer is het verkoop- en distributiecentrum voor kwekers uit heel Nederland alsook uit België, Denemarken, Duitsland, Frankrijk, Italië, Portugal en Spanje. De productie is weliswaar in het westen van Nederland geconcentreerd, maar verspreid over het land liggen interessante productiegebieden. De Vereniging van Bloemenveilingen in Nederland (VBN) gaat ervan uit, dat de productiewaarde van Nederlandse snijbloemen groeit van € 2 miljard in 2000 tot € 3,4 miljard in 2025. Voor kamerplanten wordt in dezelfde periode een toename geprognosticeerd van € 1,2 miljard tot € 2 miljard. Tuinplanten nemen in 25 jaar toe van € 1,1 miljard tot € 1,4 miljard. De glastuinbouw, waarin verreweg het grootste deel van de sierteeltgewassen wordt geproduceerd, beslaat circa 0,5% van het Nederlandse oppervlak. De sierteeltsector zelf omvat 0,26%.

5

De 5e schil **Import van bloemen** **uit de hele wereld**

De Nederlandse groothandel heeft importbloemen nodig om het gehele jaar een volledig assortiment aan te bieden. De Nederlandse bloemen- en plantensector blijft hierdoor de draaischijf voor de internationale handel. Van de in de EU geïmporteerde bloemen, in kilo's bijna 100 miljoen, wordt tweederde via Nederland verhandeld. Bij de planten is Nederland met een aandeel van 70% de belangrijkste importeur in de EU.

Voor buitenlandse bloemenproducenten is Flower Mainport Aalsmeer, mede dankzij de internationale luchthaven Schiphol, de toegang tot een onmisbaar afzetkanaal. Zij hebben namelijk nauwelijks tot geen thuismarkt. De huidige omzetwaarde van de import via de Nederlandse handelscluster van circa € 1 miljard verdubbelt naar verwachting in de komende 25 jaar. Als deze ontwikkeling ook opgaat voor de directe import door Nederlandse exporteurs, komt de totale importwaarde nog hoger uit.

In de landen die bloemen kweken en exporteren, zijn werkgelegenheid en economie sterk gebaat bij verdere groei.



Flower Mainport Aalsmeer zich voortdurend ontwikkelt.

7 Het ontstaan van Flower Mainport Aalsmeer



De huidige Flower Mainport Aalsmeer is ontstaan dankzij elkaar versterkende mainports: Schiphol, Rotterdam en de andere greenports in Nederland. In en rond Aalsmeer ligt het accent op snijbloemen en pot- en tuinplanten.

Van productie naar handelscluster

Rond het begin van de 19e eeuw schakelden Aalsmeerse kwekers over op bloemen en planten. De ligging in een groot consumptiegebied, het gematigde klimaat, het ontstaan van de afzetcoöperaties en het distributienetwerk van groothandelaren bevorderden de groei van de sierteeltsector. De samenhang met onderwijs, onderzoek en voorlichting, de coöperatieve financiële diensten, toeleveranciers en steeds kennisintensievere activiteiten versterkten de productie- en handelscluster.

Export en import

De nabijheid van luchthaven Schiphol was aanvankelijk alleen een stimulans voor de export van snijbloemen. Tegenwoordig is luchttransport voor de import van snijbloemen en voor de export van uitgangsmateriaal van wezenlijk belang voor de kracht van de sierteeltcluster.

Volgens de econoom Michael Porter, die het functioneren van clusters analyseerde, ligt de concurrentiekracht steeds meer verankerd in regionale verworvenheden. De verwerving van onderlinge diensten is relatief goedkoop en een cluster als geheel kan goed functioneren. Concurrentie is er in toenemende mate niet meer tussen onderlinge bedrijven, maar tussen clusters. Flower Mainport Aalsmeer is daarvan een voorbeeld, zoals in de studie 'Dynamiek in balans' in 2002 al werd aangetoond, met overigens nationale en internationale aantakkingen.

In succesvolle clusters zijn de productiefactoren gunstig, de thuismarkt groot, hebben bedrijven en organisaties een groot organiserend vermogen en zijn er allerlei netwerken. De coördinatiekosten voor samenwerking in deze netwerken zijn extreem laag. Dit is voor buitenlandse concurrenten niet te kopiëren.

8 Netwerk van greenports versterkt Nederlandse positie

De cluster Flower Mainport Aalsmeer maakt deel uit van een bovenliggend netwerk met de andere greenports: Westland, bollenstreek, Boskoop en Venlo. Internationaal geldt daarenboven, dat Greenport Nederland een prominent onderdeel is van het wereldwijde tuinbouw-, handels- en kennisnetwerk. Op sierteeltgebied is Nederland met de verschillende clusters zelfs onbetwist wereldmarktleider.



De accenten in de Nederlandse greenports lopen uiteen, tegelijkertijd is de onderlinge verwevenheid groot. Naast de productie-waarde van tuinbouwgewassen van € 7 miljard en de uitvoer van € 12 miljard is de geschatte omzet van veredelingsbedrijven € 2,5 miljard en die van de toeleverende bedrijven bijna € 1 miljard. Er is een razendsnelle formele en informele uitwisseling van ervaring, de transparantie is groot... maar de concurrentie ook, soms zelfs moordend.



Dat leidt tot een enorme innovatie, op alle niveaus.

En daardoor verandert de Greenport Nederland voortdurend: nieuwe functies worden toegevoegd en soms verdwijnen de bestaande.

Zo is Flower Mainport Aalsmeer getransformeerd van een kwekersgebied tot een handelscluster, met altijd nog een omvangrijke productie. Met nieuwe marketing- en logistieke concepten kan Flower Mainport Aalsmeer deze leidende rol in het internationale servicenetwerk voor sierteeltgewassen behouden.

10 Groei en ruimtebehoefte

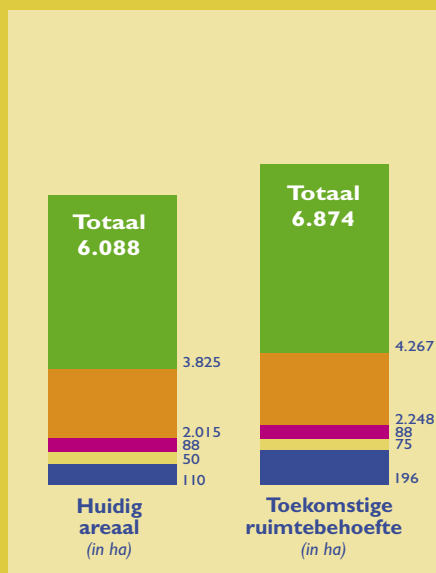
Flower Mainport Aalsmeer overstijgt gemeente- en provinciegrenzen. De kern en schil 1 liggen in Aalsmeer, Uithoorn, Amstelveen, Haarlemmermeer en De Ronde Venen. Zo'n 62% van schil 2 ligt in Noord-Holland, 37% in Zuid-Holland. Schil 3 ligt voor 27% in Noord-Holland, 68% in Zuid-Holland en 5% in Utrecht en Flevoland.

In het in 2005 door Arcadis uitgevoerde onderzoek is onder meer gewerkt met toekomstscenario's van het CPB (Centraal Plan Bureau) en het rekenmodel Hortus van het LEI (Landbouw Economisch Instituut), onderdeel van de WUR (Wageningen University Research). Door met scenario's te werken, ontstaat een beter beeld van de mogelijke toekomstige maatschappij. Aan de hand van de toekomstscenario's zijn met Hortus de handelsstromen van sierteeltproducten in de wereld en in Nederland in kaart gebracht. Het meest waarschijnlijke scenario raamt de ruimtebehoefte per schil zoals in de tabel aangegeven (in netto hectare).

Schil	Huidig areaal	Ruimtebehoefte tot 2025	Extra nodig per schil	Totaal voor cluster (cumulatief)
Kern	110	196	86	86
Schil 1	50	75	25	111
Schil 2	88	88	-	111
Schil 3	2.015	2.248	233	344
Schil 4	3.825	4.267	442	786

In het onderzoek zijn ook de ruimtereserveringen van de voor Flower Mainport Aalsmeer relevante streekplannen geïnventariseerd. Daaruit blijkt, dat de groei niet volledig kan worden opgevangen. Bedrijfsleven en overheid zullen zich tot het uiterste moeten inspannen om hiervoor oplossingen te vinden.

- **4e schil:** productieregio's in heel Nederland
- **3e schil:** dynamische dagvoorraad bloemen en planten
- **2e schil:** jonge planten en sierteeltkennis
- **1e schil:** toeleveranciers en dienstverleners
- **Kern:** handel en veiling



Conclusies

Een groot knelpunt ligt in de kern, waar de groei niet kan worden opgevangen. De bloemveiling, groothandelaren en dienstverleners kunnen hun huidige concurrentievoordeel niet uitbouwen.

In de ruimtebehoefte in schil 1 kan worden

voorzien in de gemeenten Aalsmeer, Uithoorn en Amstelveen. De bedrijven in schil 2 kunnen zich blijven ontwikkelen. In schil 3, waar de strategische dagvoorraad vandaan komt, is planologisch voldoende ruimte gereserveerd. Maar de druk is groot. Dat geldt ook voor schil 4: de groei kan worden gefaciliteerd, maar dit vergt gezien de vele belangen grote inspanningen van alle bij Flower Mainport Aalsmeer betrokken partijen.



Doordat Zuid-Holland vasthoudt aan de saldo-0 benadering ontstaat daar voor glastuinbouw een ruimtetekort van 156 hectare. Moderne ondernemers zullen daarom elders moeten investeren en die kans kan worden benut om de leidende positie van Flower Mainport Aalsmeer te verstevigen. Maximaal moet daarom worden ingezet op realisatie van het beoogde nieuwe glastuinbouwgebied in de Haarlemmermeer, waarvoor in het streekplan Noord-Holland Zuid 300 hectare netto is opgenomen.

In de nabije toekomst moet verder rekening worden gehouden met de noodzaak om meer ruimte te creëren voor wateropvang, groen en bedrijfswoningen. Een ongewisse factor is, dat niet alleen op de planologisch gereserveerde arealen, maar ook op de huidige arealen andere ruimteclaims rusten. Ook deze kunnen worden gehonoreerd. In de scenario's kon ook geen rekening worden gehouden met ruimtebehoefte die kan ontstaan vanuit herstructurering van glastuinbouwgebieden. De ervaring heeft geleerd, dat herstructurering alleen succesvol is als er voldoende 'schuifruimte' is. Mogelijke ruimtewinst kan evenwel ontstaan door bundeling en stapeling van functies en een nog efficiëntere productie, verwerking en logistieke afhandeling.

Juist in een cluster stimuleren partijen elkaar tot creatieve en innovatieve oplossingen.

11 Kennis en innovatie op hoger niveau

Kennisintensiteit en innovatiekracht kenmerken de Nederlandse sierteeltsector en dus ook Flower Mainport Aalsmeer. De kennisintensiteit neemt toe, naast productinnovaties worden vernieuwingen van processen en systemen steeds belangrijker. Daarbij ontstaan er interessante verbindingen met andere sectoren en kennisgebieden, zoals ICT. Onverkort blijft de

dynamiek in de keten innovaties afdwingen. De noodzaak tot een efficiënte, effectieve en creatieve toepassing van kennis wordt evenwel ook groter. De gewenste duurzame ontwikkelingen op het gebied van ruimtelijke kwaliteit en ruimtewinst, energiebenutting en verslogistiek leggen de uitdagingen op een hoger niveau.

Het vermogen om te innoveren en kennis snel te implementeren, wordt begrensd door de financiële mogelijkheden. Nieuwe vormen van kenniscirculatie via netwerken van ondernemers en organisaties gaan een steeds belangrijker rol spelen. Het verschil in planhorizon van de verschillende clusterpartijen moet daarbij door samenwerking worden overwonnen: voor een handelaar betekent een dag openthoud een waardevermindering van 10 tot 20%. Veredelaars werken, gezien de natuurlijke beperkingen van de groei van gewassen, met termijnen van soms meer dan 10 jaar.

In samenwerking met provincie Noord-Holland, andere overheden en organisaties biedt Flower Mainport Aalsmeer een platform om kennis en innovatie versneld en resultaatgericht te implementeren.



12 Leden platform en ondernemersnetwerk

In het platform Flower Mainport Aalsmeer zijn vertegenwoordigd:

Leden

Bloemveiling Aalsmeer
HBAG Bloemen en Planten
Kamer van Koophandel Amsterdam
LTO Noord
Glaskracht
Plantum NL
Praktijkonderzoek Plant & Omgeving
Rabobank Regio Schiphol
Stivas
Stiveen
Transport en Logistiek Nederland
VBN
VGB
VNO-NCW West
Vereniging NoordWest 8

Gemeenten Aalsmeer, Amstelveen,
Uithoorn, Haarlemmermeer *
Provincie Noord-Holland

* Overheden zijn naast de vertegenwoordigers van het bedrijfsleven betrokken bij Flower Mainport Aalsmeer

Ondernemersnetwerk

Agriom
Bartels Stek BV
Bunnik Vriesea's
CBA Research
Dutch Flower Group
Van Dijk Bloemen BV
Fleura Export BV
Florema Young Plants BV
Florist BV
Glaskracht afd. Aalsmeer
Green Park Aalsmeer
Hilverda Groep BV
Gebr. Van der Knaap
Kaatee Transport BV
LTO Noord
Moerheim/Meiland BV
Muilwijk Orchideeën
Oudendijk BV
Rabobank Regio Schiphol
Royal Van Zanten
Springflower Holding BV
Stet Heemskerk BV
Terra Nigra
Top Flora International BV
Joop van Veen Leliekwekerij
Waterdrinker Aalsmeer BV
Wellantcollege Cursussen & Trainingen
Wim Ammerlaan Rozen
S. Zurel & Co Netherlands BV



Flower Mainport Aalsmeer

Postbus 1012

1430 BA Aalsmeer

info@flowermainportaalsmeer.nl

www.flowermainportaalsmeer.nl